

Justiție pentru victima decedată a violenței domestice V.C. c. Republicii Moldova

La 9 iulie 2020, Comitetul ONU pentru Eliminarea Discriminării împotriva Femeilor (Comitetul) a emis o decizie în cazul V.C. c. Moldova, în care se constată încălcarea de către Republica Moldova a Convenției ONU privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (Convenția).

Asociația Promo-LEX, în parteneriat cu Equal Rights Trust, a depus cererea în numele V.C., al cărei soț, C., a supus-o la acte de violență domestică în timpul căsătoriei. Abuzul s-a manifestat fizic, verbal și emoțional și, în cele din urmă, a dus la moartea violentă a V.C. Comitetul a constatat că Republica Moldova, inclusiv autoritățile, funcționarii, instituțiile, practicile și legislația sa, a eșuat să exercite diligența convenită, să investigheze în mod adecvat plângerile repetate ale V.C. privind violența în familie și să îi ofere protecție legală, consiliere și reabilitare.

Constatând că, violența de gen reprezintă discriminare în sensul articolului 1 al Convenției, Comitetul a subliniat că Statele părți trebuie să adopte și să pună în aplicare diverse măsuri pentru a combate violența în bază de gen împotriva femeilor săvârșită de către actori non-statali, inclusiv prin legislație, instituții și un sistem în vigoare pentru combaterea violenței și asigurarea faptului că acestea funcționează eficient în practică și sunt susținute de către toți agenții și instituțiile statului, responsabili de implementarea legislației. Eșecul unui Stat parte a Convenției de preveni actele de violență de gen împotriva femeilor, în cazurile în care autoritățile sunt sau ar trebui să fie

conștiente de riscul unor astfel de violențe; sau eșecul de a investiga, de a atrage la răspundere făptașii, precum și de a oferi despăgubiri victimelor și supraviețuitorilor unor astfel de fapte, oferă permisiunea tacită sau încurajarea de a comite acte de violență de gen împotriva femeilor. Comitetul a constatat că Republica Moldova a încălcat obligațiile sale pozitive de a o proteja pe V.C. de la discriminare.

Promo-LEX și Equal Rights Trust salută această decizie, care, pe lângă faptul că trage la răspundere Republica Moldova în temeiul obligațiilor sale din Convenție, marchează o evoluție importantă în criteriile de admisibilitate pentru plângeri individuale. Protocolul opțional la Convenție permite depunerea plângerilor individuale din numele victimei, cu condiția că aceasta își dă consimțământul. În cazul în care consimțământul nu poate fi obținut, autorul plângerii poate justifica acțiunea în numele victimei fără un astfel de consimțământ. Comitetul a constatat că, Promo-LEX era în drept să prezinte plângerea în numele V.C. după moartea acesteia și, prin urmare, fără consimțământul ei expres, subliniind că această constatare este în interesul justiției și al prevenirii impunității. Prin apropierea regulilor *locus standi* (legătura suficientă), în conformitate cu jurisprudența internațională în domeniul drepturilor omului, decizia Comitetului deschide ușa justiției post-mortem pentru victimele violenței în familie și asigură sfârșitul impunității pentru actele de discriminare a femeilor.

Reamintim că aceasta este deja a doua decizie a Comitetului împotriva Republicii Moldova pe cauzele reprezentate de Asociația Promo-LEX. Prima decizie a fost emisă în 2016 pe cauza R.L. și, de asemenea, se referă la violență în familie. Asociația Promo-LEX speră că, Comitetul va solicita Guvernului Republicii Moldova să-și revadă politicile și atitudinea față de cazurile de violență în familie și va asigura suport și protecție legală victimelor de la primele sesizări.